

Algunes plantes, mates i herbes de la carena de la Creu i els seus vessants

FINA JUBANY I PERIAGO

Només us faré un petit recull, perquè m'espero a la primavera per poder-les editar amb les seves característiques més específiques per conèixer-les millor, que són, les seves flors.

I a partir de l'any que ve, encetarem les "males herbes" segons diuen els pagesos i pageses. La gran varietat d'herbes que surten pel mig dels sembrats, naturalment sense desinfectar.

Arc blanc (*Crataegus monogyna jacquin*)

El trobarem per la carena
Arbust intrincat, caducifoli. De flors blanques i fruits vermells.
Floració març - abril
Té unes fortes espines.
Les virtuts per a guarir-nos es troben en les seves fulles i flors.
Antigament eren usades com a tònic regulador del cor.
El trobarem pujant per la carena de la Creu de Pedracastell.

Fonoll (*Foeniculum vulgare* Miller)

L'olor i el seu sabor del brots tendres són inoblidables. Solament cal tocar-la, i ja desprèn la seva inconfusible olor. Té les flors grogues, surten del centre i formen un sol pla, fulles dividides.
Antigament s'usaven els seus fruits per donar olor al pa i les postres, com si fos anís. També l'usaven com a remei per als gasos dels nens, per a la bronquitis i la tos.
El podem trobar pels costats del camí.

Figuera de moro espècie (*Opuntia Ficus-barbarica*)

Planta d'origen americà, ubicada en els torrents, camins i rieres.
Està adaptada a resistir llargs períodes sense aigua.
Té nombroses espines llargues i fortes i els seus fruits també estan folrats d'espines.
Floreix a l'estiu.
Antigament el seu fruit servia com a antidiarreic.
Es pot menjar cru i és molt bo.

Roldor (*Coriaria myrtifolia*)

També és coneguda com a emborratxacabres.
Arbust molt espès, pot arribar a fer 2 o 3 metres d'alçada, és molt tòxic.
Les tiges són grises.
El fruit (molt tòxic) és negre i té forma d'estel.
Floreix a partir de l'abril.
El podem trobar als torrents, bardisses i llindars dels boscos. No el toqueu.

Lleterosa (*Euphorbia characias*)

Planta que aguanta molt la calor, és molt vivaç. Pot fer mides de 30 a 40 cm, i a vegades més i tot.
Les tiges són llenyoses, rectes i robustes, un xic vermelloses. Contenen un làtex blanc i enganxós. La part inferior de la tija està nua, amb les cicatrius de les fulles caigudes. Les flors s'agrupen en forma d'ombrel·les al final de les tiges.
Floreix del març fins al jun. És una planta tòxica.
La podem trobar als llocs assolellats i vessants litorals.

Ruda (*Ruta graveolens*)

Planta de forta olor i de color verd pàl·lid.
Té flors a la primavera i a l'estiu de color groc. Aquesta planta mai la trobarem sobre 1200 metres d'altitud.
Antigament se'n feien cataplasmes per a les ferides. També es deia que era abortiva, però no ho proveu.
La podem trobar quasi arreu, en terres àcides i també adobades, al costat del camí i per les vessants.

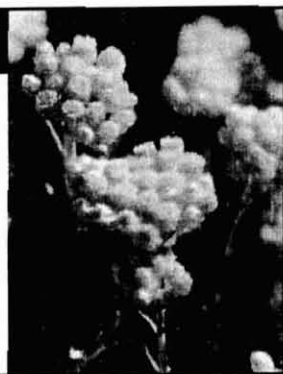
Esparreguera (*Asparagus acutifolius*)

Arbust molt popular, que pot arribar a fer més de 2 metres. La seva popularització es deu als brots, els espàrrecs, verds i comestibles. Hi ha nombroses varietats d'espàrrecs que es conreen des de l'època dels faraons. Els espàrrecs són fins i llargs, però només surten a la primavera, actualment, mentre les temperatures són canviants, en podem trobar en altres estacions. Les flors són unisexuals, menudes, solitàries o de dues en dues, de color groc verdós, un xic oloroses i tenen forma de campana. Els fruits són petites baies negres que contenen 1 o 2 llavors. Floreix el juny i el setembre.
La podem trobar al sotabosc i també a les voreres dels camins i a les brolles.

Sempreviva del camp (*Helichrysum stoechas*)

Planta perpètua, té flor quasi tot l'any, de color groc. Es diu perpètua perquè les flors no perden la forma ni la fragància durant llarg temps.
Pot arribar a fer 2 pams d'alçada. És perenne, molt ramificada. Les fulles són blanquinoses, com tota la planta en general. A l'extrem de cada tija surten les flors agrupades en ramells. Floreixen a partir del mes de maig, fan una olor agradable, intensa.
A Catalunya les noies solien fer garlandes amb aquestes flors.
La podem trobar a les collades i vessants de tota mena de terrenys.

Cua de guilla (*Verbascum thapsus*)

És una herba força estesa, que creix des del marge dels camins fins a pedregars i tarteres.

El primer any treu les seves característiques fulles, grans, esponjoses i plenes de borrisol que li dona un aspecte blanquinós.

Al segon any treu la tija, recta, que pot superar el metre i mig d'altura, amb flors grogues i peludes situades des del final de les fulles fins a l'extrem de la tija.

La floració la fa de maig a setembre.

Té propietats expectorants, la infusió de la seva flor va bé contra la tos crònica i la podem fer servir per fer gargarismes per la gola.

Cal evitar els pèls de la planta perquè irriten.

També va bé perquè afavoreix la suor, per les hemorroides, furúncols i per a determinats tipus de cremades.

Antigament les seves fulles seques s'enrotllaven i les feien servir com a ble amb oli, per donar llum a les cases.

Car marià (*sylibum marianum*)

És un card que viu a les terres seques i assolellades.

Pot superar el metre i mig d'altura, té la tija robusta i les fulles de contorn punxant i irregular amb taques blanques.

A la primavera floreix fins ben arribat el mes de setembre.

Les seves flors són morades i vistoses.

Aquesta planta també té molts usos terapèutics, regenera i protegeix les cèl·lules hepàtiques de les infeccions i intoxicacions alimentàries, enforteix les membranes cel·lulars del fetge implicant l'absorció de productes tòxics.

La trobarem per les vessants i planes.

Ortiga (*Urtica dioica*)

És una planta que quasi tothom la coneix, perquè quan la toques et pica i et fa urticària. Ufff ortigues !!.

N'hi ha més de 35 espècies en regions de clima temperat de tot el món.

Planta medicinal, comestible i gran recurs cosmètic. És utilitzada en cosmètica en la fabricació de xampús i locions que ens mantindran els cabells sans i sense caspa. Antigament es considerava bona contra l'artrosi o els dolors musculars com la torticollis, se'n feien cataplasmes pel còps, barrejades amb molla pa i tot picat al morter. També se'n feien sopes.

La podem trobar a les vessants i planes i sobretot als costats de terres ben adobades.

Dent de lleó (*Taraxacum officinale*)

La podem trobar per les vessants ombrívols, però el seu lloc són les planes.

És una planta medicinal, és diürètica i hepàtica, també depurativa i purificant. Les seves fulles tendres i netes, també es poden menjar.

Comercialment trobem la dent de lleó en preparats hepàtics, en filtres, extractes d'alcohol i a més a més com a xarop pel fetge.

Les seves boniques i grogues flors quan s'assequen fan com una mena de cotó-flaix, que de petits en dèiem angelets, bufaves les flors i sortien ple de flocs plomats de color blanc.

